

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 78/10

Luksemburg, 8 września 2010 r.

Wyrok w sprawie C-409/06

Winner Wetten GmbH / Bürgermeisterin der Stadt Bergheim
w sprawach połączonych C-316/07, C-358/07, C-359/07, C-360/07,
C-409/07 i C-410/07

Markus Stoß i in. / Wetteraukreis

Kulpa Automatenservice Asperg GmbH i in. / Land Baden-Württemberg
i w sprawie C-46/08

Carmen Media Group Ltd / Land Schleswig Holstein i in.

Kontakty z Mediami
i Informacja

Monopol państwowy ustanowiony w zakresie organizowania zakładów sportowych i loterii w Niemczech nie prowadzi w sposób spójny i systematyczny do osiągnięcia celu polegającego na zwalczaniu niebezpieczeństw związanych z grami losowymi

W Niemczech kompetencje w dziedzinie gier losowych są podzielone pomiędzy państwo federalne a kraje związkowe. W większości krajów związkowych istnieje regionalny monopol na organizowanie zakładów sportowych i loterii, natomiast organizowanie zakładów związanych z wyścigami konnymi oraz eksploatowanie automatów do gier i kasyn jest powierzone prywatnym podmiotom posiadającym odpowiednie zezwolenia. Na mocy umowy państwowej w sprawie loterii w Niemczech (Lotteriestaatsvertrag), która weszła w życie dnia 1 lipca 2004 r., kraje związkowe utworzyły jednolite ramy w zakresie organizowania gier losowych za wyjątkiem kasyn. Wskutek wyroku wydanego przez Bundesverfassungsgericht (niemiecki federalny sąd konstytucyjny) umowa ta została zastąpiona przez umowę państwową w sprawie gier losowych w Niemczech (Glücksspielstaatsvertrag), która weszła w życie dnia 1 stycznia 2008 r. Na mocy tej umowy jakiegokolwiek organizowanie publicznych gier losowych lub pośrednictwo w nich za pomocą Internetu jest zakazane.

W przedłożonych sprawach kilka sądów niemieckich zwróciło się do Trybunału Sprawiedliwości z wnioskiem o wydanie orzeczenia w przedmiocie zgodności z prawem Unii regulacji dotyczącej gier losowych w Niemczech.

W sprawach połączonych C-316/07, od C-358/07 do C-360/07, C-409/07 i C-410/07 Verwaltungsgerichte (sądy administracyjne) w Gießen i w Stuttgarcie mają rozstrzygnąć spory pomiędzy pośrednikami zakładów sportowych a władzami niemieckimi, które zakazały im oferowania w krajach związkowych Hesji i Badenii-Wirtembergii zakładów sportowych organizowanych przez przedsiębiorstwa austriackie Happybet Sportwetten i Web.coin, przedsiębiorstwo maltańskie Tipico, spółkę brytyjską Happy Bet i spółkę Digibet z siedzibą na Gibraltarze. Przedsiębiorstwa te posiadają w swych państwach licencje na organizowanie zakładów sportowych.

W sprawie C-46/08 Schleswig-Holsteinische Verwaltungsgericht (sąd administracyjny kraju związkowego Szlezwik-Holsztyn) ma natomiast rozstrzygnąć, czy kraj związkowy Szlezwik-Holsztyn zgodnie z prawem oddalił wniosek przedsiębiorstwa Carmen Media Group o umożliwienie oferowania zakładów sportowych w Niemczech przez Internet, pomimo że posiada ono na Gibraltarze, gdzie ma swoją siedzibę, licencję „off-shore”, która pozwala na organizowanie zakładów wyłącznie poza Gibraltarem.

Wreszcie, w sprawie C-409/06, Verwaltungsgericht Köln (sąd administracyjny w Kolonii) rozpoznaje spór pomiędzy pośrednikiem zakładów sportowych działającym na rachunek maltańskiego przedsiębiorstwa Tipico a władzami niemieckimi. Sąd ten zwrócił się do Trybunału z pytaniem, czy zasada pierwszeństwa prawa Unii przed prawem krajowym umożliwia państwom członkowskim dalsze stosowanie, w drodze wyjątku i w czasie trwania okresu przejściowego,

regulacji dotyczącej monopolu państwowego w zakresie zakładów sportowych, który niezgodnie z prawem ogranicza swobodę przedsiębiorczości i swobodę świadczenia usług.

Trybunał stwierdził po pierwsze, że niemiecka regulacja dotycząca zakładów sportowych stanowi ograniczenie swobody świadczenia usług i swobody przedsiębiorczości. Trybunał przypomniał jednakże, że tego rodzaju ograniczenie może zostać uzasadnione nadrzędnymi względami interesu ogólnego, takimi jak przeciwdziałanie zachętom do nadmiernych wydatków związanych z grami oraz zwalczanie uzależnienia od gier. Niemniej jednak krajowe środki zmierzające do osiągnięcia tych celów powinny być właściwe do ich realizacji i powinny przewidywać jedynie takie ograniczenia, które są niezbędne dla osiągnięcia tych celów.

W tym względzie Trybunał stwierdził, że w trosce o ukierunkowanie chęci gry i prowadzenia gier ku kontrolowanemu obiegowi, państwa członkowskie mają prawo do ustanowienia monopolu państwowych. W szczególności tego rodzaju monopol może pozwolić zapanować nad ryzykiem związanym z sektorem gier losowych w sposób bardziej skuteczny niż w przypadku systemu, w którym prywatne podmioty byłyby uprawnione, pod warunkiem poszanowania regulacji mającej zastosowanie w tym zakresie, do organizowania gier i zakładów.

Następnie Trybunał zauważył, iż okoliczność, że różne rodzaje gier losowych objęte są, w przypadku jednych monopolom państwowym, w przypadku innych systemem zezwoleń wydawanych prywatnym podmiotom, nie może sama w sobie prowadzić do podważenia spójności systemu niemieckiego. Gry te mają bowiem odmienny charakter.

Niemniej jednak Trybunał stwierdził, że mając na uwadze ustalenia przeprowadzone przez niemieckie sądy krajowe w zawisłych przed nimi postępowaniach, mogły one w sposób uzasadniony przyjąć, że **niemiecka regulacja nie ogranicza gier losowych w sposób spójny i systematyczny**. Posiadacze monopolu państwowego prowadzą bowiem intensywne kampanie reklamowe w celu maksymalizacji zysków z loterii, oddalając się w ten sposób od celów uzasadniających istnienie tego monopolu. Ponadto, w zakresie dotyczącym gier losowych takich jak kasyno lub gry na automatach, które nie są objęte monopolom państwowym, jednak cechują się wyższym potencjałem uzależnienia od gier objętych tym monopolom, władze niemieckie prowadzą lub tolerują politykę mającą zachęcać do udziału w tych grach. W tych okolicznościach prewencyjny cel rzeczonoego monopolu nie może być skutecznie osiągnięty, a zatem monopol ten nie może być uzasadniony.

Trybunał stwierdził ponadto, że krajowa regulacja dotycząca monopolu, która została uznana za sprzeczną ze swobodami podstawowymi Unii nie może być nadal stosowana w okresie przejściowym koniecznym do jej dostosowania do prawa Unii.

Trybunał przypomniał, że państwa członkowskie dysponują szerokim zakresem uznania przy określaniu poziomu ochrony przed niebezpieczeństwem wynikającym z gier losowych. W związku z tym, i ponadto w braku wszelkiej harmonizacji wspólnotowej w tej dziedzinie, państwa te nie są zobowiązane do uznania zezwoleń wydanych w tym zakresie przez inne państwa członkowskie. Z tych samych względów i mając na uwadze ryzyko występujące w przypadku gier losowych dostępnych w Internecie w porównaniu z tradycyjnymi grami losowymi, państwa członkowskie mogą również zakazać oferowania gier losowych za pośrednictwem Internetu.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106